

Istungidokument

**B8-0562/2018 }
B8-0563/2018 }
B8-0564/2018 }
B8-0565/2018 }
B8-0566/2018 }
B8-0567/2018 } RC1**

12.12.2018

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 135 lõikele 5 ja artikli 123 lõikele 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B8-0562/2018 (Verts/ALE)

B8-0563/2018 (ECR)

B8-0564/2018 (GUE/NGL)

B8-0565/2018 (S&D)

B8-0566/2018 (ALDE)

B8-0567/2018 (PPE)

Iraani ja eelkõige Nasrin Sotoudehi juhtumi kohta
(2018/2967(RSP))

Cristian Dan Preda, Tunne Kelam, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, David McAllister, Elmar Brok, Csaba Sógor, Tomáš Zdechovský, Elisabetta Gardini, Jarosław Wałęsa, Pavel Svoboda, Roberta Metsola, Milan Zver, Jaromír Štětina, Lorenzo Cesa, Michaela Šojdrová, Adam Szejnfeld, Patricija Šulin, Giovanni La Via, Ivana Maletić, Deirdre Clune, Anders Sellström, Andrey Kovatchev, Seán Kelly, Dubravka Šuica, Ivo Belet, Marijana Petir, Laima Liucija Andrikienė, Inese Vaidere, Barbara Matera, László Tőkés, Anna Záborská, Krzysztof Hetman, Jiří Pospíšil, Stanislav Polčák

fraktsiooni PPE nimel

RC\1172132ET.docx

PE631.584v01-00 }
PE631.585v01-00 }
PE631.586v01-00 }
PE631.587v01-00 }
PE631.588v01-00 }
PE631.589v01-00 } RC1

Victor Boştinaru, Soraya Post, Ana Gomes, Elena Valenciano

fraktsiooni S&D nimel

**Charles Tannock, Karol Karski, Raffaele Fitto, Valdemar Tomaševski,
Jan Zahradil, Branislav Škripek, Ruža Tomašić, Pirkko Ruohonen-Lerner**

fraktsiooni ECR nimel

**Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea,
Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, María Teresa Giménez
Barbat, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan
Kyuchyuk, Gesine Meissner, Louis Michel, Urmas Paet, Maite
Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries,
Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Hilde Vautmans,
Mirja Vehkaperä**

fraktsiooni ALDE nimel

Cornelia Ernst, Marie-Christine Vergiat, Patrick Le Hyaric

fraktsiooni GUE/NGL nimel

Bodil Valero, Jordi Solé, Pascal Durand, Eva Joly

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo

Euroopa Parlamendi resolutsioon Iraani ja eelkõige Nasrin Sotoudehi juhtumi kohta (2018/2967(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Iraani kohta,
 - võttes arvesse inimõiguste kaitsjate olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri, kohtunike ja advokaatide sõltumatuses küsimustega tegeleva ÜRO eriraportööri, meelevaldse kinnipidamise küsimustega tegeleva ÜRO töörühma pearaportööri, naiste diskrimineerimist seadustega ja tegelikkuses käsitleva ÜRO töörühma pearaportööri ning Iraani Islamivabariigi inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri 29. novembri 2018. aasta avaldust,
 - võttes arvesse ELi suuniseid surmanuhtluse kohta, piinamise ja muu julma kohtlemise kohta, sõnavabaduse kohta internetis ja mujal ning inimõiguste kaitsjate kohta,
 - võttes arvesse Iraani Islamivabariigi inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri 27. septembri 2018. aasta aruannet,
 - võttes arvesse 2012. aasta Sahharovi mõtte- ja sõnavabaduse auhinna andmist Nasrin Sotoudehile,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning 1966. aasta majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Iraan on ühinenud,
 - võttes arvesse Iraani presidendi hartat kodanike õiguste kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et tuntud Iraani inimõiguste jurist Nasrin Sotoudeh vahistati 13. juunil 2018. aastal, kui ta esindas naist, keda ähvardas vanglakaristus selle eest, et ta oli rahumeelseks protestiks Iraanis kohustusliku pearäti hidžaabi kandmise vastu selle avalikus kohas peast ära võtnud; arvestades, et Nasrin Sotoudeh on viibinud Evini vangla naisteosakonnas vahistamisest saadik ja alustas 26. novembril 2018. aastal kolmandat näljastreiki, et protestida Iraani ametivõimude keeldumise vastu lubada Farhad Meysamil haiglaravi saada;
- B. arvestades, et Nasrin Sotoudehile teatati, et ta peeti kinni tema suhtes 2015. aastal revolutsioonikohtu kohtuniku poolt tehtud tagaseljaotsuse alusel, millega talle mõisteti viieaastane vanglakaristus; arvestades, et talle esitati süüdistus „peidukohas toime pandud spionaažis“;
- C. arvestades, et Nasrin Sotoudeh sai 2012. aastal tagaselja Sahharovi mõttevabaduse auhinna oma töö ja inimõiguste kaitsmise eest; arvestades, et Nasrin Sotoudeh on

võidelnud inimõiguste eest Iraanis kaua ja väsimatult ning on oma pingutuste eest juba mitu aastat vanglas veetnud; arvestades, et tema süüdimõistmine ja tema vastu esitatud süüdistused näitavad, kui karmilt Iraani kohtusüsteem kriminaliseerib aktivismi inimõiguste valdkonnas;

- D. arvestades, et Nasrin Sotoudeh on mitmel korral avalikult rääkinud õigusriigi puudujääkidest Iraanis ja puudustest riigi kohtusüsteemis; arvestades, et Nasrin Sotoudehi vahistamine on osa naiste õiguste kaitsjate jõulisemaks muutunud mahasurumisest Iraanis; arvestades, et naiste õiguste kaitsjaid, kes on aktiivselt võidelnud naiste mõjuvõimu ja õiguste suurendamise eest, on ahistatud, meelevaldselt vahistatud ja kinni peetud ning nende õigusi õiglasele kohtumõistmisele ja nõuetekohasele menetlusele on rikutud;
- E. arvestades, et 2018. aasta septembris vahistati Nasrin Sotoudehi abikaasa Reza Khandan, kes nõudis rahumeelselt protestides Nasrin Sotoudehi vabastamist ning keda nüüd muude süüistuste hulgas süüdistatakse „süsteemi vastu suunatud propaganda levitamises“ ja „avalikus kohas ilma pearätita viibimise propageerimises“;
- F. arvestades, et Iraanis on sagenenud kodanikuühiskonna meelevaldused vaesuse, inflatsiooni, korruptsiooni ja poliitilise autoritaarsuse vastu ning Iraani ametivõimud on nendele vastanud karmide repressioonidega; arvestades, et Iraani luureteenistus on intensiivistanud kodanikuühiskonna aktivistide ja inimõiguste kaitsjate, juristide, keskkonnaaktivistide, naiste õiguste kaitsjate, üliõpilaste, õpetajate, veoautojuhtide ja rahumeelsete aktivistide mahasurumist; arvestades, et 2018. aastal suurendasid Iraani ametivõimud oma repressioone nende isikute vastu, kes püüdsid rahumeelselt kasutada sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabadust, ning vangistasid sadu inimesi üldsõnaliste ja ebamääraste riigi julgeoleku ohustamise süüdistuste alusel;
- G. arvestades, et ÜRO inimõiguste eksperdid on kutsunud Iraani üles tagama inimõiguste kaitsjate ja juristide õigused, kes on vangistatud selle eest, et nad toetasid avalikult meelevaldusi Iraanis kohustusliku pearäti hidžaabi kandmise vastu;
- H. arvestades, et inimõiguste olukorra küsimustega Iraanis tegelev ÜRO eriraportöör on väljendanud tõsist muret, mida on varem väljendanud ka ÜRO peasekretär, ÜRO inimõiguste ülemvolinik ja tema eelkäija, seoses alaealiste õigusrikkujate jätkuva hukkamisega Iraanis;
- I. arvestades, et inimõiguste olukorra küsimustega Iraanis tegelev ÜRO eriraportöör ja ÜRO peasekretär on oma aruannetes kirjeldanud Iraani usu- ja etniliste vähemuste õiguste olulisi rikkumisi, sealhulgas usuvähemuste, kristlaste ja bahaistide väidetavat diskrimineerimist;
- J. arvestades, et Iraani kohtud ei täida piisavalt nõuetekohase menetluse ja õiglase kohtupidamise nõuet, jättes võimaldamata juurdepääsu õigusnõustamisele, eelkõige uurimisperioodi jooksul, ning keeldudes konsulaar-, ÜRO või humanitaarabiorganisatsioonide külastustest; arvestades, et Iraani kohtusüsteemi karistuste aluseks on sageli ebamäärased või üldsõnalised riikliku julgeoleku ohustamise ja spionaažisüüdistused;

- K. arvestades, et esitatud on arvukalt teateid ebainimlike ja alandavate tingimuste kohta vanglates ning kinnipeetavatele arstiabi võimaldamata jätmise kohta, mille eesmärk on kinnipeetavate hirmutamise, karistamine või sundimine, eirates ÜRO kinnipeetavate kohtlemise standardseid miinimumnõudeid;
- L. arvestades, et 12. aprillil 2018 pikendas nõukogu vastuseks inimõiguste rikkumisele Iraanis kuni 13. aprillini 2019 oma piiravaid meetmeid, sealhulgas varade külmutamine ja viisakeeld isikutele ja üksustele, kes vastutavad ränkade inimõiguste rikkumiste eest, ning keeld eksportida Iraani varustust, mida võidakse kasutada siserepressioonideks ning telekommunikatsiooni seadmete jälgimiseks;
- M. arvestades, et EL ja Iraan korraldasid 26. novembril 2018 Brüsselis kõrgetasemelise poliitilise dialoogi neljanda kohtumise; arvestades, et ELi ja Iraani poliitilise dialoogi lahutamatu osana ning jätkuks novembris 2017 ja veebruaris 2016 toimunud regulaarsetele seisukohtade vahetustele peeti inimõiguste teemalisi arutelusid;
- N. arvestades, et kodanike õiguste harta tegelik rakendamine oleks samm Iraani kodanike kodanikuõiguste parandamise suunas;
1. palub Iraani valitsusel Nasrin Sotoudeh viivitamata ja tingimusteta vabastada; tunnustab Nasrin Sotoudehi julguse ja pühendumuse eest; nõuab tungivalt, et Iraani kohtusüsteem austaks nõuetekohast menetlust ja õiglast kohtulikku arutamist ning avalikustaks teabe Nasrin Sotoudehi vastu suunatud süüdistuste kohta;
 2. kutsub Iraani ametivõime üles tagama, et Nasrin Sotoudehi kohtlemine kinnipidamise ajal vastab põhimõtetele mis tahes viisil kinnipeetavate või vangistatud isikute kaitsmise kohta, mille ÜRO Peaassamblee võttis vastu 9. detsembri 1988. aasta resolutsiooniga 43/173; rõhutab, et Iraani ametivõimud peavad tagama kõigi kinnipeetavate ohutuse ja heaolu kinnipidamise ajal, sealhulgas piisava arstiabi andmise; kutsub Iraani ametivõime üles uurima kõiki väidetavaid kinnipidamise ajal toimunud väärkohtlemise juhtumeid ning tooma süüdlased kohtu ette; mõistab hukka süstemaatilise piinamise Iraani vanglates ning nõuab kõigi vangide piinamise ja väärkohtlemise viivitamatut lõpetamist; kutsub Iraani üles tagama seaduses ja praktikas, et kedagi ei piinata ega kohelda ega karistata muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel;
 3. kutsub Iraani valitsust üles austama inimõigusi ja põhivabadusi, sealhulgas arvamus- ja väljendusvabadust; nõuab kõigi kogunemis-, arvamus- ja sõnavabaduse rahumeelse kasutamise eest vahistatud isikute, sealhulgas Reza Khandani, samuti teiste inimõiguste kaitsjate, keskkonnaaktivistide, ametiühingutegelaste, naiste õiguste eest võitlejate ja meelsusvangide vabastamist; kutsub Iraani ametivõime üles täielikult austama kõigi inimeste üldisi inimõigusi, eelkõige sõnavabadust internetis ja mujal; kutsub Iraani ametivõime üles austama ja kaitsma rahumeelse kogunemise õigust ning hoiduma vägivalda kasutamisest mitterahumeelsete kogunemiste laialiajamisel;
 4. väljendab oma poolehoidu riigi kohustusliku riietumiskoodeksi vastase kampaania suhtes ja solidaarsust selles osalejatega; mõistab hukka nende naiste kinnipidamise, kes eemaldasid kampaania raames oma pearätte, ning nõuab nende viivitamatut ja

tingimusteta vabastamist;

5. väljendab solidaarsust iraanlastega, kes avaldavad meelt sotsiaalset ja majanduslikku olukorra paranemise ning sotsiaalsete ja majanduslike õiguste järgimise nimel;
6. väljendab sügavat muret ELi ja Iraani topeltkodakondsusega isikute vahistamise pärast Iraani sisenemisel; rõhutab, et need vahistamised takistavad võimalusi luua inimestevahelisi kontakte, ning kutsub Iraani ametivõime üles võimaldama kõikidel iraanlastel turvaliselt reisida oma sünniriiki;
7. kutsub Iraani ametivõime üles tagama, et kõigil süüdistatavatel oleks õigus kasutada oma valitud õigusnõustajat kõikides kohtuasjades, ilma liigsete piiranguteta, ning õigus õiglasele kohtulikule arutamisele, kooskõlas Iraani võetud kohustustega kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti raames; palub Iraani valitsusel tagada kõigile Iraanis kinnipeetavatele kodanikele nõuetekohase menetluse õigus ja õiglane kohtumõistmine;
8. kutsub Iraani ametivõime üles tagama usuvabadus kooskõlas Iraani põhiseadusega ja rahvusvaheliste kohustustega ning lõpetama usuvähemuste ja mitteusklike diskrimineerimise; mõistab hukka bahaistide kogukonna kavakindla tagakiusamise; kutsub Iraani ametivõime lisaks üles tagama, et kõigil riigis elavatel isikutel on võrdne kaitse seaduse ees, sõltumata etnilisest päritolust, usutunnistusest või veendumustest;
9. kutsub Iraani ametivõime üles tagama igal juhul, et kõik Iraani inimõiguste kaitsjad saaksid teostada oma seaduslikku inimõiguste alast tegevust, kättemaksu kartmata ja ilma igasuguste piiranguteta, sealhulgas ilma vabaduse võtmise, hirmutamise ja kohtuliku ahistamiseta; kutsub Iraani ametivõime üles lõpetama inimõiguste kaitsjate vastu suunatud mis tahes hirmutamise ja surveabinõud, sealhulgas nende suhtlemisel ELi ja ÜRO ametnike ning inimõigustega tegelevate sõltumatute organisatsioonidega;
10. kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles suurendama oma jõupingutusi, et toetada ohus olevaid Sahharovi auhinna laureaate, sealhulgas Nasrin Sotoudehi ja teisi, kes on vahistatud või süüdi mõistetud või keda ootab kolmandates riikides surmanuhtlus või ilmselgelt ebaõiglane kohtupidamine;
11. palub ELi liikmesriikidel, kellel on kohapeal diplomaatilised esindused, rakendada täielikult ELi suunised inimõiguste kaitsjate kohta ning anda kogu asjakohane toetus Nasrin Sotoudehile ja teistele inimõiguste kaitsjatele, sealhulgas vanglakülastused, kohtuprotsesside jälgimine ja õiguslike või mis tahes muude abivormide pakkumine, mida nad vajalikuks peavad;
12. mõistab teravalt hukka surmanuhtluse kasutamise, sealhulgas selle kasutamise alaealiste õigusrikkujate vastu, ning kutsub Iraani ametivõime üles kehtestama viivitamatu moratooriumi surmanuhtluse kasutamisele kui sammu surmanuhtluse kaotamise suunas; võtab teadmiseks narkokaubanduse seaduse muudatused, mis peaksid vähendama surmanuhtluse määramist;
13. kutsub Iraani üles osalema suuremal määral rahvusvahelistes inimõigustealastes

mehhanismides, tehes koostööd eriraportööridega ja erimenetluste raames, muu hulgas kiites heaks volitatud esindajate taotlused riiki sisenemiseks; rõhutab vajadust tihedama koostöö järele ÜRO Inimõiguste Nõukoguga;

14. kutsub ELi, sealhulgas komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, ning liikmesriike üles tõstatama Iraani ametivõimudega kahe- ja mitmepoolsetel foorumitel nii ametlikult kui eraviisiliselt suheldes süstemaatiliselt inimõiguste küsimuse, sealhulgas seoses poliitvangide ja inimõiguste kaitsjate olukorra ning sõna- ja ühinemisvabadusega, mis on oluline tingimus edasisteks edusammudeks majandus- ja poliitilistes suhetes; avaldab toetust inimõiguste teemalistele aruteludele; rõhutab siiski ELi ja Iraani ametliku inimõigustepõhise dialoogi vajalikkust, mis põhineb universaalsetel inimõigustel;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile ning Iraani valitsusele ja parlamendile.